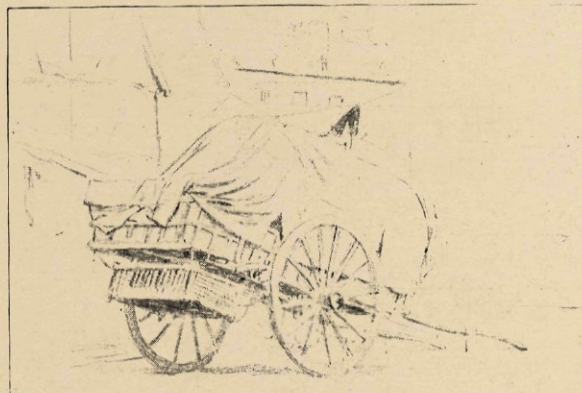

eindelijk te Hâvre aan, maar Nakken had zich dien tijd ten nutte gemaakt door sprekend gelijkende portretten te maken van den kapitein, den 1sten stuurman, den ouden loods en den hofmeester. Nog jaren lang hebben die portretten in de kajuit van de Rotterdamsche boot op Hâvre gehangen en Nakken was altijd een welkome gast op die boot.

Na verloop van tijd kende hij Normandië even goed als zijn vaderland en knoopte er vele vriendschapsbanden aan in de gulle en gastvrije plaatsen van de departementen Calvados, Seine Inférieure en Eure. En hoe hij land en volk bestudeerde, hebben zijne schilderijen bewezen, die in den loop der zeventiger en tachtiger jaren op de tentoonstellingen prijkten en altijd gretige koopers vonden. Maar vooral is mij het serieuze werken van Nakken gebleken uit zijn geschilderde studies, die hij van zijn reizen in Normandië in zijn atelier bewaart. Op de markten en bij paardenkoopers te Chartres bestudeerde hij de stoere boulonnais en percherons, met hun mooie glanzende huid en welgevulde vormen, maar hij schilderde er tevens het landschap met het oog en het gevoelige waarnemingsvermogen van een Hollandschen landschap-schilder van het echte soort. Er zijn daar studies bij zoo mooi van toon en stemming als een fransch paysagist van den eersten rang ze van zijn eigen land niet voortreffelijker kan afbeelden. Ik zag onder al die plankjes een paneeltje, waarop met geestigen, raken toets het gewoel van een drukken marktdag in den omtrek van Chartres is afgebeeld. De kooplieden in hun kleurige kleedij, het zonnige van den heeten Julidag, de levendigheid van het schreeuwerig-drukke tafereel vormen samen een meesterstukje van gevoelige waarneming en vaardige techniek. Op een ander plankje een boerenerf met schuur of afdak, waaronder de paarden en ezels met hunne kleurige tuigen eene rustplaats vinden. De felle zon daarbuiten en de koele schaduwen in de schuur zijn van eene zeer fijn gevoelde observatie. Nog andere studies herinner ik mij: de uiterwaarden of prés salés van Harfleur; de paardenmarkt te St. Giles bij Pont Audemer, eene echt ouderwetsche markt, waar men van alles kan koopen, tot klêeren en schoenen, zijn vleesch laat braden en zijn kin scheren; dan weer een reeks van studies voor zijne latere schilderijen, voor de bosschen van St. Gatiën met de houtdragende paarden; zijne uitspanningen op marktdagen te Beuzeville, Trouville, Tancarville, Harfleur, Bayeux, Ryes en andere plaatsen op het platte land van Normandië; zijn schetsen van den hooibouw aldaar en zijn menigvuldige typen van den Normandischen boer in zijn kleurige kleedij.

Normandische marktswagen (naar een potloodteekening).

Nakken werd allengs zoo vertrouwd met de mooie streek en hare bewoners,